

VALSTYBINĖ MOKESČIŲ INSPEKCIJA PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS

Apskričių valstybinėms mokesčių
inspekcijoms

2023-06-28 Nr. (1.18-31-4 Mr.) R-2590

DĖL VALSTYBINĖS MOKESČIŲ INSPEKCIJOS PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS VIRŠININKO 2009 M. KOVO 12 D. ĮSAKYO NR. VA-24 „DĖL PREKYBOS IR PASLAUGŲ TEIKIMO AUTOMATŲ NAUDOJIMO IR ĮPLAUKŲ, GAUTŲ IŠ ŠIŲ AUTOMATŲ, APSKAITOS TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

Informuojame, kad VMI prie FM¹, įgyvendindama i.EKA² projektą, priėmė Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2023 m. birželio 27 d. įsakymą Nr. VA-47 „Dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2009 m. kovo 12 d. įsakymo Nr. VA-24 „Dėl Prekybos ir paslaugų teikimo automatų naudojimo ir įplaukų, gautų iš šių automatų, apskaitos taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ (toliau – Pakeitimo įsakymas). Pakeitimo įsakymu nauja redakcija išdėstyta Įsakymas³ ir juo tvirtinamos Taisyklės⁴. Pakeitimo įsakyme taip pat nustatyta, jog iki jo (Pakeitimo įsakymo) įsigaliojimo atspausdinti Techniniai pasai⁵ gali būti toliau naudojami Taisyklių nustatyta tvarka.

Taisyklėse atlikti šie pagrindiniai keitimai:

1) Nustatytas prekybos automatų⁶ ir pinigų skaičiuoklių⁷ įregistravimas, jų duomenų keitimas ir išregistravimas VMI⁸ nuotoliniu būdu, pateikiant duomenis i.EKA.

Taisyklių 6 punkte nustatyta, jog kiekvienas naudojamas prekybos automatas arba pinigų skaičiuoklis turi būti įregistruotas VMI, pateikiant duomenis i.EKA. O pagal Taisyklių 18 punktą, prekybos automato naudotojas ne vėliau kaip kitą darbo dieną po to, kai aptarnavimo specialistas atlieka visus būtinus darbus su prekybos automatu ir / arba pinigų skaičiuokliu bei tai įformina jo Techniniame pase, privalo atlikti prekybos automato ir / arba pinigų skaičiuoklio įregistravimą, įregistruoto prekybos automato ir / arba pinigų skaičiuoklio registravimo duomenų keitimą ir išregistravimą VMI, pateikdamas duomenis i.EKA. Atkreipiame dėmesį, jog prekybos automato naudotojas turi technines galimybes i.EKA įgalinti kitą fizinį asmenį, jog pastarasis galėtų pateikti duomenis i.EKA atliekant prekybos automatų ir pinigų skaičiuoklių įregistravimą, išregistravimą ar keičiant jų registravimo duomenis. Tačiau pažymime, jog, vadovaujantis Taisyklių 18 punktu, už prekybos automato ir / arba pinigų skaičiuoklio įregistravimą, išregistravimą ir įregistruotų

¹Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos.

²Išmaniosios mokesčių administravimo informacinės sistemos išmaniųjų elektroninių kasos aparatų sistemis.

³Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2009 m. kovo 12 d. įsakymas Nr. VA-24 „Dėl Prekybos ir paslaugų teikimo automatų naudojimo ir įplaukų, gautų iš šių automatų, apskaitos taisyklių patvirtinimo“.

⁴Prekybos ir / arba paslaugų teikimo automatų naudojimo ir įplaukų, gautų iš šių automatų, apskaitos taisyklės.

⁵Prekybos, paslaugų teikimo automato ir / arba pinigų skaičiuoklio techninis pasas.

⁶Prekybos ir / arba paslaugų teikimo automatai.

⁷Prekybos ir / arba paslaugų teikimo automato pinigų skaičiuoklis.

⁸Valstybinė mokesčių inspekcija.

prekybos automato ir / arba pinigų skaičiuoklio registravimo duomenų keitimą VMI atsako prekybos automato naudotojas.

2) Panaikintas reikalavimas, jog kiekvienas prekybos automatas turi būti profilaktiškai aptarnautas ne vėliau kaip per 12 mėnesių po paskutinio prekybos automato profilaktinio aptarnavimo. Tai reiškia, jog prekybos automatų techninę priežiūrą ir remontą atlieka aptarnavimo specialistas tuomet, kai prekybos automato naudotojas į jį kreipiasi.

3) Pakeista VMI informavimo tvarka apie nustatytus neteisėtai pakeistus prekybos automato arba pinigų skaičiuoklio programą ar konstrukciją, apie prekybos automatų duomenų klastojimo faktus (sumuojantieji skaitikliai neteisėtai nustatomi į nulinę padėtį, nepagrįstai mažinamos prekybos automatu įregistruotos įplaukos, imituojamas jų registravimas ir pan.) iš pranešimo AVMI⁹, kurioje įregistruotas prekybos automatas ir / ar pinigų skaičiuoklis, į laisvos formos pranešimo pateikimą VMI vienu iš šių būdų: elektroniniu paštu vmi@vmi.lt, paštu, E. pristatymo sistema¹⁰ arba per Mano VMI¹¹ (Taisyklių 10 punktą).

4) Siekiant suderinamumo su Aprašo¹² 6 punktu, patikslinta iš Sąrašo¹³ išbrauktų prekybos automatų modelių prekybos automatų, įregistruotų VMI iki šių modelių išbraukimo, naudojimo tvarka. Nustatyta, jog šiuos prekybos automatus tų prekybos automatų naudotojai gali naudoti ne ilgiau kaip 5 metus nuo prekybos automato ir / arba pinigų skaičiuoklio modelio išbraukimo iš Sąrašo, o praėjus 5 metams po prekybos automato modelio išbraukimo iš Sąrašo, prekybos automatai negali būti naudojami ir turi būti išregistruoti VMI. Iš Sąrašo išbrauktus prekybos automatų modelius įregistruoti VMI kito naudotojo vardu draudžiama (Taisyklių 16 punktą).

5) Taisyklėse panaikintos nuostatos, susijusios su prekybos automatų ir pinigų skaičiuoklių nurašymo ir utilizavimo tvarka, nes mokesčių administratorius išregistruotų prekybos automatų ir pinigų skaičiuoklių nebenumato kontroliuoti.

6) Taisyklių 19 punkte įtvirtinami atvejai, kuriais prekybos automatas ir / arba pinigų skaičiuoklis turi būti išregistruotas VMI, t. y. iki prekybos automato naudotojo – juridinio asmens, išregistravimo iš Juridinių asmenų registro arba Mokesčių mokėtojo registro arba iki prekybos automato naudotojas – individualia veikla besiverčiantis gyventojas, nutraukia individualios veiklos vykdymą pagal pažymą arba pasibaigia jo individualios veiklos vykdymas pagal verslo liudijimą ir jis nebetina vykdyti individualios veiklos, arba jis galutinai išvyksta iš Lietuvos Respublikos.

Taisyklėse įtvirtinant atvejus, kuriais prekybos automatas ir / arba pinigų skaičiuoklis turi būti išregistruotas VMI, siekiama nustatyti pareigą prekybos automato naudotojams išregistruoti prekybos automatus ir / arba pinigų skaičiuoklius, iki juridinio asmens išregistravimo ar individualios veiklos nutraukimo tuo atveju, jei prekybos automato naudotojas nebetina daugiau vykdyti veiklos, kurioje pajamoms apskaityti naudojamas prekybos automatas ir / arba pinigų skaičiuoklis.

Išregistravimo atvejai nustatyti atsižvelgiant į mokesčių administratoriaus veikloje nustatytus atvejus, kai pagal mokesčių administratoriaus turimus duomenis ūkio subjektas buvo nutraukęs veiklą, iš kurios gautoms ūkinėms operacijoms apskaityti gali būti naudojamas prekybos automatas ir / arba pinigų skaičiuoklis, ūkio subjektas yra deklaravęs savo išvykimą iš Lietuvos Respublikos ar juridinis asmuo jau išregistruotas iš Juridinių asmenų registro, tačiau prekybos automatas ir / arba pinigų skaičiuoklis VMI nėra išregistruotas.

7) Taisyklių 20 punkte įtvirtinami 5 atvejai, kuriais VMI savo iniciatyva ir sprendimu išregistruoja prekybos automata ir / arba pinigų skaičiuoklį per 20 darbo dienų nuo bent vieno iš atvejų paaikšėjimo dienos, o Taisyklių 21 punkte nustatoma tvarka, kaip atliekamas

⁹Apskritis valstybė mokesčių inspekcija.

¹⁰Nacionaline elektroninių siuntų pristatymo, naudojant pašto tinklą, informacinė sistema.

¹¹Valstybinės mokesčių inspekcijos portalo e. VMI autorizuotų elektroninių paslaugų sritis.

¹²Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymu, Atsiskaitymų už prekes ir paslaugas duomenų fiksavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 13 d. nutarimu Nr. 1283 „Dėl Atsiskaitymų už prekes ir paslaugas duomenų fiksavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

¹³Lietuvos Respublikoje leidžiamų naudoti kasos aparatų ir prekybos (paslaugų teikimo) automatų modelių sąrašas, patvirtintas Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2003 m. balandžio 16 d. įsakymu Nr. V-137 „Dėl Lietuvos Respublikoje leidžiamų naudoti kasos aparatų ir prekybos (paslaugų teikimo) automatų modelių sąrašo bei Kasos aparatų ir prekybos (paslaugų teikimo) automatų modelių įtraukimo į šį sąrašą taisyklių patvirtinimo“.

išregistravimas, t. y. automatiniu būdu, nepriimant Sprendimo¹⁴, arba priimant Sprendimą ir jį pateikiant prekybos automato naudotojui. Taisyklės papildytos 2 priedu, kuriame nustatyta Sprendimo forma.

8) Apie Techninio paso naudojimą. Nauja tai, jog pagal Taisyklių 22 punktą, kai pasikeičia prekybos automato naudotojas, turi būti užpildomas ir naudojamas naujas Techninis pasas, o senasis Techninis pasas turi būti saugomas ankstesniojo prekybos automato naudotojo 10 metų. Tokiu būdu siekiama išspręsti situaciją, kai užregistruojant prekybos automatą ir / arba pinigų skaičiuoklį naujam naudotojui buvo perduodamas ir senasis Techninis pasas su jame įrašytais ankstesnių prekybos automatų naudotojų asmens duomenimis bei kita informacija (skaitiklių rodmenys, buvę prekybos vietų adresai ir pan.). Taip pat Taisyklių 26 punkte nustatyta iki šiol nereglamentuota Techninio paso dublikato išdavimo tvarka.

9) Panaikintas reikalavimas popierinės formos Apskaitos registrą¹⁵ perversi virvele, jos galus užantspauduoti prekybos automatų naudotojo antspaudu, o įrašus apie Apskaitos registro puslapių skaičių patvirtinti prekybos automatų naudotojo vadovo parašu (Taisyklių 39 punktas).

Teisės departamento direktorė

Rasa Virvilienė

---

¹⁴Sprendimas išregistruoti prekybos ir / arba paslaugų teikimo automatą ir / arba pinigų skaičiuoklį.

¹⁵Prekybos ir / arba paslaugų teikimo automato įplaukų apskaitos registras.